

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 23. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Orbán: „ami igazságtalan volt valaha, az is marad az idők végezetéig”

Együtt akarunk működni a szomszédainkkal, és aki velünk együttműködik, az jól is jár - fejtette ki Orbán Viktor miniszterelnök Sátoraljaújhelyen, a nemzeti összetartozás napján rendezett ünnepségen. A miniszterelnök elmondta, kilencvenkilenc évvel Trianon után „mi, magyarok bátran kihúzzhatjuk magunkat: megmaradtunk!”. „Itt vagyunk Európa közepén a szétszakítottság, a háborúk és a diktatúrák ellenére is” – mondta a kormányfő. Orbán Viktor hangsúlyozta, a magyarok nemcsak túléltek ezt az időszakot, de ma a Kárpát-medence legnépesebb nemzetét alkotják. Arról is beszélt, hogy „gazdasági, kulturális és katonai erőnk napról napra látványosan gyarapodik. Ideje, hogy használjuk. A kérdés csak az, hogy mire”. Kormányára válasza az, hogy ezt az erőt a közép-európai népek összefogása érdekében kell felhasználni. „A száz év magyar magány véget ért, és ma már mérföldekre vagyunk attól, ahonnan a Szovjetunióból kiszabadulva 30 éve elindultunk” – hangsúlyozta. Felidézte továbbá: kilenc éve született döntés arról, hogy a magyar nemzet történelmének legsötétebb napja ne csak lesújtson, hanem erőt is adjon, „egymáshoz is emeljen minket”. Trianonról úgy fogalmazott: ami igazságtalan volt valaha, az is marad az idők végezetéig, mert az idő a sebeket gyógyítja, de „az amputációt nem”. Az azóta eltelt idő semmit nem változtatott azon a tényen, hogy ami 99 éve történt, az nem tárgyalás volt, hanem diktátum, büntetés a háború elvesztéséért.

Potápi: a megmaradásunk nagy kérdése, hogy gyermekeinknek magyar jövőt tervezünk-e

Megmaradásunk nagy kérdése nem az, hogy milyen határköveket gördítenek elénk, hanem hogy gyermekeinknek is magyar jövőt tervezünk-e – jelentette ki Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár a Kossuth téren, a nemzeti összetartozás napján tartott ünnepségen. Potápi kiemelte: a nemzet jövője ma sem nagyhatalmak, tőlünk független erők, hanem a magyar édesanyák és édesapák kezében van. Amikor ezen az évfordulón megállnak, akkor valójában nekik mondanak köszönetet: azoknak a szülőknek, nagyszülőknek, akik minden körülmények ellenére úgy döntöttek, hogy gyermeküket, unokájukat magyarként nevelik fel. „Akik átadták számunkra nemcsak az anyanyelv kincseit, de azt a tudatot is, hogy tartozunk valahova: a magyarság nagy családjába. A nemzeti összetartozás napján ezt a helytállást, ezt a példa nélküli egységet ünnepeljük” – fogalmazott a nemzetpolitikai államtitkár. Kiemelte: Trianonnak azért nem volt hatalma rajtunk, mert nemzedékek nőttek fel azóta határon innen és túl magyarként és tanították magyar szóra ők is gyerekeiket. Hozzátette: ma egy olyan ország fővárosában emlékezhetnek közösen, amely Kolontól Újvidékig, Vancouvertől Melbourne-ig minden Kárpát-medencében és diaszpórában élő magyar közös fővárosa. Mi magyarok újra közösen tervezzük jövőnket – fogalmazott Potápi Árpád János.

Súlyos incidensek Úzvölgyében: kövekkel dobálták és gyalázták az élőláncot alkotó magyarokat

Kövekkel dobálta és gyalázta csütörtök délután az úzvölgyi katonatemető körül élőláncot alkotó magyarokat románoknak egy csoportja, akik azért érkeztek a helyszínre, hogy részt vegyenek a Dormánfalva polgármesteri hivatala által meghirdetett szertartáson. Egy részük a csendőrkordont áttörve behatolt a temetőbe, és megrongált több fakeresztet. „Mars ki innen!”, „Mars Budapestre” – üvöltözték a magyaroknak. Az élőláncot alkotó székelyföldi civilek egy része 17.30 után a csendőrök oltalma alatt elhagyta a helyszínt, a pópák pedig bevonultak a temetőbe megtartani a szertartást.

Magyar külügyminisztérium: a román nagykövet megtagadta a párbeszéd lehetőségét az úzvölgyi katonatemető ügyében

Bekérették a budapesti Külgazdasági és Külügyminisztériumba (KKM) az úzvölgyi események miatt a budapesti román nagykövetet, de ő a diplomáciában példátlan módon megtagadta a párbeszédet – mondta Magyar Levente, a KKM parlamenti államtitkára pénteken Budapesten. Az államtitkár kiemelte: miután csütörtök este román szélsőségesek feldúlták a magyar katonai temetőt, magyarellenes provokáció történt, tiltakozó jegyzéket küldtek és bekérették a román nagykövetet, aki „minden udvariasságon és barátságon túlmenően”, központi utasításra hivatkozva megtagadta ezt. „Románia elállt a párbeszéd lehetőségétől” – jelentette ki. Magyar Levente hangsúlyozta: Magyarországnak továbbra is elsődleges érdeke a korrekt és jó viszony Romániával, hogy magyarok és románok békében élhessenek Erdélyben. „A román rendvédelmi erők passzívan szemlélték a sírgyalázást, azt, ahogy felingerelt román támadók ütlegetik a békés magyar tiltakozókat” – közölte. Az államtitkár hozzátette: egyelőre három-négy könnyebb sérültről tudnak. Emlékeztetett: mindez abban az országban történt, amely jelenleg az EU soros elnöke, és ahova néhány napja a pápa látogatott el. Magyar Levente kiemelte: Magyarország azt várja Romániától, hogy alaposan vizsgálja ki ezt a „gyalázatos esetet” és adjon hiteles magyarázatot arra, hogyan kerülhetett sor a történetekre.

Budapest tudomásul vette, hogy a román védelmi minisztérium felügyelete alá kerül az úzvölgyi katonatemető

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter hétfőn ismételten telefonon egyeztetett Teodor Meleşcanu román külügyminiszterrel az úzvölgyi helyzetről – közölte a magyar

minisztérium sajtóosztálya hétfő délelőtt az MTI-vel. Teodor Meleşcanu arról tájékoztatta Szijjártó Pétert, hogy a román miniszterelnök utasítására a román védelmi minisztérium felügyelete alá kerül az úzvölgyi temető, a magyar miniszter ezt tudomásul vette – áll a közleményben. Szijjártó Péter arra kérte román kollégáját, hogy a két védelmi minisztérium hadisírok gondozásáért felelős testülete minél előbb kezdje meg a konzultációkat a kétoldalú es nemzetközi kötelezettségeknek megfelelő rend helyreállítása érdekében. Hangsúlyozták: a két miniszter megerősítette a békés megoldás szükségességét. A közleményben arra is kitértek, hogy a KKM folyamatosan kapcsolatban van a legnagyobb erdélyi magyar párttal, az RMDSZ-szel.

„Meg kell őrizni emberi és keresztényi méltóságunkat” – az úzvölgyi temetőbotrány is szóba került a csíksomlyói búcsún

Pál József Csaba temesvári megyés püspök szerint amiként Svájcot csodálják, úgy a magyar népet is csodálni fogja a világ, ha a nép meghallja védőszentje, a csíksomlyói szűzanya szavát. A megyés püspök a prédikációban az úzvölgyi katonatemető kapcsán kialakult konfliktusra is kitért. „Itt nem két nép áll egymással szemben. Meggondolatlan vagy rossz szándékú intézkedésre felült egy mindenre fogható csoport. Felkorbácsolták az indulatokat. Fáj, ami történt, de nem engedhetjük, hogy elszabaduljanak az indulataink, és nem általánosíthatunk, mintha mindenki olyan lenne. Az ügy isten segítségével meg fog oldódni, de nekünk meg kell őrizni emberi és keresztényi méltóságunkat” – jelentette ki. Széchenyit idézve mondta: „kövel dobálnak, mi a kövekből lépcsőt építünk”.

Áder János kegyeletsértőnek, törvénysértőnek és erkölcstelennek tartja az úzvölgyi katonatemetőben történeteket

Áder János államfő szerint mindaz, ami az úzvölgyi katonatemetőben történt, kegyeletsértő, törvénysértő, nemzetközi megállapodást sértő és mélységesen erkölcstelen is volt. Magyarország köztársasági elnöke Csíksomlyón, a pünkösdi mise után nyilatkozott erről magyar újságíróknak. Az államfő kegyeletsértőnek tartja, hogy a temetőben kialakított román parcella 52 keresztjének egy része magyar katonák hamvai fölé került. Hozzátette: a temető átalakítását a román hatóságok is törvénysértőnek találták, mások mellett a védelmi minisztérium is közölte, hogy a keresztállításra semmilyen engedélyt nem adott. Áder János szerint a hadisírok gondozásáról kötött román–magyar megállapodás több pontját is sérti a temető átalakítása. Az államfő emellett mélységesen erkölcstelennek találja a temetőnél csütörtökön történeteket. „Temetőben vandál módon viselkedni, ott lévő, békésen imádkozó embereket megdobálni több mint erkölcstelen, civilizálatlan, nem európai országhoz méltó cselekedet” – jelentette ki a köztársasági elnök. Úgy vélte: nem kellett volna ide jutni, de ha már ez történt, akkor keresni kell a megoldást, hiszen az ott élő magyaroknak és Magyarországnak is az az érdeke, hogy

békességben éljen a szomszédokkal. A megoldásra a csíksomlyói búcsú prédikációjából idézett: „ha megdobnak kővel, építs belőle lépcsőt!”

Legfelsőbb bíróság: nem minősül diszkriminációnak, hogy kizárólag román nyelvű a gyakorlati oktatás a vásárhelyi orvosin

A legfelsőbb bíróság megalapozatlannak ítélte és elutasította a Romániai Magyar Orvos- és Gyógyszerészképzésért Egyesület (RMOGYKE) fellebbezését a bukaresti táblabíróság azon döntése ellen, amely – fenntartva az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) korábbi álláspontját – úgy döntött, nem minősül diszkriminációnak, hogy kizárólag román nyelven végezhető el a szakmai gyakorlat a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Műszaki Egyetemen (UMFST). A CNCD 2013 októberében állapította meg, hogy nem diszkriminálják a magyar hallgatókat azzal, hogy a marosvásárhelyi orvosi egyetemen kizárólag román nyelven folyik a gyakorlati oktatás. A diszkriminációellenes tanács döntését a RMOGYKE megtámadta a bukaresti ítéltáblánál, amely megalapozatlanként elutasította a keresetet. Ezt a döntést erősítette meg most a legfelsőbb bíróság.

Zsákutca: eltűntek a közigazgatási kódex tervezetéből az anyanyelvhasználatot bővítő rendelkezések

Eltűntek a kisebbségek anyanyelvhasználatát bővítő rendelkezések az új román közigazgatási törvénykönyv tervezetéből, amelyet sürgősségi rendelettel készül hatályba léptetni a román kormány – közölte csütörtöki hírlevelében Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat (MIJSZ). A magyar közösség elleni jogsértésekkel foglalkozó szervezet felidézte: az RMDSZ számos, a kisebbségi anyanyelvhasználatnak kedvező passzust sikerült beépítenie a parlament által tavaly elfogadott közigazgatási kódexbe, a törvénykönyvet azonban nem lehetett kihirdetni, mert elbukta az előzetes alkotmányossági kontrollt. A kormány most arra készül, hogy sürgősségi kormányrendelettel fogadja el a közigazgatási törvénykönyvet, de az új tervezetből kihagyták például azt az előírást, amely kötelezővé tette volna, hogy az utcák, terek és parkok nevét a kisebbségek nyelvén is írják ki ott, ahol egy adott kisebbség aránya eléri a 20 százalékot. Az eltörölt cikkelyek között szerepel továbbá a formanyomtatványok elérhetősége a kisebbségek nyelvén, valamint az alternatív küszöb bevezetése a nyelvi jogok alkalmazását illetően – írta a MIJSZ.

Tanácselnököket veszíthet a magyar képviselő: hátrányos az RMDSZ számára a megyei önkormányzati vezetők közvetlen megválasztása

Sérül az erdélyi magyarság érdekképviseleti rendszere azáltal, hogy jövőre ismét közvetlenül választhatjuk meg a megyei önkormányzatok elnökeit – állítják egybehangzóan az RMDSZ illetékesei. A jövőben ismét közvetlenül szavazhatnak az állampolgárok a megyei önkormányzatok elnökeire, miután a kormány hétfői ülésén elfogadta az erre vonatkozó sürgősségi rendeletet. Az eddig érvényes rendszer szerint a megyei önkormányzati választásokon elért eredmények alapján a megyét vezető koalíciók döntöttek az elnök személyéről. Viorica Dăncilă miniszterelnök a kormányülés előtt kifejtette: a módosítás nyomán álláspontja szerint a megyei önkormányzatok nagyobb legitimitációt kapnak, és jobban felelősségre vonhatók lesznek. A most elfogadott gyakorlatot korábban a 2008-as és a 2012-es helyhatósági választásokon alkalmazták. Tizenegy éve négy megyében nyert az RMDSZ tanácselnökjelöltje: Szatmár megyében Csehi Árpád, Maros megyében Lokodi Edit Emőke, Kovászna megyében Tamás Sándor, Hargita megyében pedig Borboly Csaba. Ám négy évvel később már csak utóbbi kettőnek sikerült újrázni, a szövetség „elvesztette” Maros és Szatmár megyét. Ugyanakkor a jelenlegi rendszerben, a 2016-os választásokon már öt megyének adott elnököt az RMDSZ: Tamás és Borboly helyén maradt, míg Marosban Péter Ferenc, Szatmárban Pataki Csaba, Biharban pedig Pásztor Sándor áll a megyei tanács élén.

Kisebbségi tanácsadói testületet hoz létre az új szlovák államfő

Zuzana Caputová új szlovák köztársasági elnök választási ígéretéhez híven a jövőben szeretne szorosabban együttműködni az országban élő nemzeti kisebbségekkel is, ezért soraikból héttagú kisebbségi tanácsadói testületet hoz létre. „Új hagyományt alapítok, és úgy döntöttem, hogy együttműködésre hívom a nemzeti kisebbségek képviselőit, valamint az új kisebbségek és kisebbségi problémák szakértőjét” – jelentette be az új államfő. A szakértői tanácsadói testülettel rendszeresen találkozni kíván. „Számomra fontos, hogy megértem azt a helyzetet, azokat a szükségleteket és problémákat, amelyekkel a nemzeti kisebbségek és az új kisebbségek tagjai szembesülnek.” Caputová nyilvánosságra hozta a kisebbségi tanácsadói testület személyi összetételét is. A magyarokat, a romákat és a ruszinokat két-két személy képviseli, míg egy további személy a kisebb létszámú kisebbségeket és az úgynevezett új kisebbségeket (pl. vietnamiak, kínaiak, oroszok) fogja képviselni. A szlovákiai magyarokat a tanácsban Németh Ilona képzőművész, a pozsonyi Képzőművészeti Főiskola tanszékvezetője, valamint Simon Attila történész, a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatója fogja képviselni.

Ajándék a kisgyermekes családoknak

A külföldi magyar gyerekek éve program keretében Pirityiné Szabó Judit, a Nemzetpolitikai Államtitkárság Délvidéki és Diaszpóra Főosztályának vezetője Csantavéren és Zomborban babacsomagokat adott át azoknak a szülőknek, akiknek tavaly született gyermekük, és a 2018-as Köldökszínór program keretében igényelték az anyasági támogatást. Az eseményen jelen volt még mgr. Hajnal Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke és Jerasz Anikó, az MNT Végrehajtó Bizottságának elnöke. Pirityiné Szabó Judit elmondta, hogy a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság 6600 babacsomagot ad át a Kárpát-medencében született gyermekek számára. „Ez a csomag is arra utal, hogy jó magyarnak lenni itt a szülőföldön, a Kárpát-medencében. Jó magyarnak lenni a nagyvilágban is minden gond és baj ellenére, hiszen olyan Magyar Kormány és olyan elkötelezett emberek állnak mögöttünk, akik mindent megtesznek azért, hogy a megszületett gyermek felnőjön, és az egyetem befejezéséig boldogulni tudjon a szülőföldön. Itt alapítson családot, hogy újabb gyermekek szülessenek erre a tájra, hiszen így tudjuk benépesíteni és megtartani a szülőföldünket” – szögezte le Hajnal Jenő.

Nagybecskerek: 28 könyv- és babacsomagot adtak át magyar családoknak

Ünnepi hangulatban vette át 28 nagybecskereki és környékbeli család azt a köszönőlapot, amelyet professzor dr. Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere írt alá, valamint a babacsomagot, illetve az ajándécsomagot, amelyet az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága készített, és Fekete Péter, kultúráért felelős államtitkár adott át. A magyar kulturális értékeket tartalmazó csomagba könyvek kerültek, ugyanakkor CD-k és DVD-k. Ez része a Közénk tartozol! című kulturális nemzetpolitikai programnak. Mgr. Hajnal Jenő, az MNT elnöke az ünnepi találkozón megjegyezte, hogy sok rendezvényen vesz részt az ember, de a legkedvesebb ahol a gyermekek is jelen vannak, és ha még egészen apró kisbabák, akkor még meghatóbb a hangulat. Kifejtette, hogy egy nemzetegyesítő programhoz vezet ez az út, amin járunk, mindenki érezheti, hogy egy erős anyaország áll mögöttünk, és az élet minden egyes pillanatában ott van mellettünk, a csecsemő megszületésétől a felnőtté válásáig, a tanulmányai során, vagy ha később vállalkozóvá válik, akkor is támogatásban részesülhet. Továbbá azt is hozzáfűzte, hogy örömmel tölti el, hogy ebben a gondoskodásban szerep jutott a Magyar Nemzeti Tanácsnak is, mint közreműködő, lebonyolító segíti ezt a nemes célt.

Megnevezte képviselőjelöltjeit a KMKSZ az előrehozott ukrán parlamenti választásokra

Három vezetőjének egyéni képviselőjelölteként való indításáról döntött a 2019. július 21-re tervezett előrehozott ukrán parlamenti választásokon a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) választmánya Beregszászon. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán tartott ülésén a szervezet választmánya egyhangúlag döntött arról, hogy Brenzovics Lászlót, a KMKSZ elnökét, az ukrán parlament képviselőjét a Nagyszőlős központú, Barta József és Gulácsy Géza alelnököket pedig az Ungvár és a Munkács központú egyéni választókerületekben indítja képviselőjelölteként. Mindhárom választókerület magyarul lakta településeket is magában foglal, de a magyar nemzetiségű választók aránya kisebb az ukránokénál. Az ukrán belpolitikai helyzetet ismertető beszámolójában Brenzovics László elmondta, hogy a KMKSZ tárgyalásokat folytatott a Volodimir Zelenszkij ukrán elnök mögött álló Nép Szolgája párttal és az Ellenzéki Blokk - Az életért pártszövetséggel esetleges listás helyek biztosításáról, de a megbeszélések nem jártak sikerrel. A magyar szervezet ezért döntött úgy, hogy egyéni körzetekben indítja a jelöltjeit – mutatott rá. A választmány a kárpátaljai magyarságot érintő több kérdést is megvitatt, amelyekről nyilatkozatot fogadott el. A dokumentum szerint a KMKSZ rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy az erőfeszítések ellenére továbbra sem sikerült elérni a törvény által garantált magyar többségű választókörzet kialakítását. A nyilatkozat emlékeztet arra, hogy a jelenlegi körzetfelosztás a tömbmagyar vidéket három választókerületre osztja, szinte teljesen ellehetetlenítve a magyarság képviselőjének a parlamentbe jutását.

Átadták a zágrábi magyar nagykövetség új épületét

A zágrábi magyar nagykövetség új épületének hivatalos megnyitójára múlt héten került sor. A külképviselet horvátországi hivatalos látogatása során Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter és Marija Pejčinović Burić horvát miniszterelnök-helyettes, kül- és Európa-ügyi miniszter nyitották meg. Magyarország mindig nagy figyelmet fordít és nagy jelentőséget tulajdonít a közép-európai országok együttműködésének, és ennek megfelelően a szomszédokkal való jó kapcsolatnak – mondta Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter a zágrábi magyar nagykövetség új épületének ünnepélyes átadásán. Szijjártó Péter kiemelte, „Horvátországot szövetségesnek, barátnak és jó

szomszédnak tartjuk.” Úgy vélte, hogy a térség országai megértették, hogy sokkal jobb együttműködni, mint széthúzni. „És ettől erősebbek is lettünk” – jelezte. Marija Pejčinović Burić horvát miniszterelnök-helyettes, kül- és Európa-ügyi miniszter beszédében szintén a két ország közötti kiváló gazdasági együttműködést méltatta, valamint külön köszöntötte Jankovics Róbertet, a horvátországi magyarság parlamenti képviselőjét, akit a két nemzet közti együttműködés legjobb példájának nevezett. A magyar diplomácia vezetője csütörtök reggel találkozott Andrej Plenković horvát kormányfővel és Kolinda Grabar-Kitarović államfővel is.

